

POSUDEK VEDOUCÍHO DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno diplomanta:	Petra Suková
Téma práce:	Odpovědnost dopravce vůči cestujícím v letecké dopravě
Rozsah práce:	59 stran vlastního textu (podle prohlášení autora 149 905 znaků vč. mezer, tj. 83,28 normostran)
Datum odevzdání práce (podle IS):	29. 11. 2023 (el. verze)

1. Aktuálnost (novost) tématu

Problematika odpovědnosti vůči cestujícím, patří k nejcitlivějším tématům, a to zvláště v letecké dopravě. Zvláště v oblasti letecké přepravy osob je pak třeba citlivě hledat rovnováhu mezi oprávněnými nároky poškozených na straně jedné a únosnosti rizik provozování přepravy jednotlivými dopravci, když právě újmy (ať už imateriální či materiální) mohou v případě škodní události (zejména nehody) dosahovat značných částek. Aktuálnost tématu je navíc umocněna recentním vývojem na poli unijního práva (zejména jeho judikatury), čímž se stále naléhavěji otevírá otázka ochrany cestujícího (spotřebitele) na straně jedné a předvídatelnosti rizik a jejich důsledků pro letecké dopravce na straně druhé.

Hodnocení konzultanta: Výběr tématu hodnotím na základě uvedeného kladně. Zpracování tohoto tématu je schopno osvědčit, zda si diplomantka osvojila teoretické poznatky založené na soudobém stavu vědeckého poznání, výzkumu a vývoje, na zvládnutí jejich aplikace a na rozvinutí schopností k tvůrčí činnosti.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Zvolené téma je náročné především pro svou průřezovost napříč různými právními systémy (vnitrostátní právo, unijní právo a mezinárodní právo). Diplomantka se tudíž musí po teoretické stránce orientovat napříč všemi těmito normativními systémy, musí být schopna – v rámci zvoleného dílčího tématu – reflektovat rozdíly mezi nimi. Náročnost tématu na úspěšné zpracování je navíc zvýšena nekoncentrovaností právní úpravy, která je oblasti úpravy práv cestujících, resp. dopravy vůbec, imanentní. Rovněž je třeba podotknout, že jde o problematiku, jíž se v literatuře věnuje pouze omezený okruh autorů, takže diplomantka má k dispozici pouze omezenější paletu zdrojů k čerpání poznatků, zahrnující zejména odborné články. Jak již naznačeno výše, úspěšné zpracování tématu si nelze představit bez důsledné práce s judikaturou, a to zejména pokud jde o SDEU. To samozřejmě rovněž zvyšuje náročnost na zpracování tématu.

Hodnocení konzultanta: Náročnost zvládnutí těchto teoretických otázek, jakož i prokázání souvisejících znalostí, při čemž lze čerpat pouze z omezeného rozsahu literatury, odpovídá požadavkům, které jsou kladeny na práce tohoto druhu.

3. Formální a systematické členění práce

Po systematické stránce je práce členěna do tří kapitol, k čemuž je nutno přičíst úvod a závěr práce. Diplomantka postupuje od obecného k dílčímu. V první kapitole tedy nejprve vymezuje klíčové pojmy (letecká doprava, letecký dopravce, cestující, odpovědnost). Těžiště práce ovšem začíná v kapitole druhé, věnované pramenům právní úpravy odpovědnosti leteckého dopravce (vhodně vnitřně rozdělené na mezinárodní právo, unijní právo a vnitrostátní právo). V kapitole třetí je pozornost věnována specifikům jednotlivých druhů odpovědnost ve světle judikatury (zejména, ale nejenom, SDEU, pokud jde o problematiku nehod, zranění, zpoždění a okolností zprostředkujících leteckého dopravce odpovědnosti). V závěru pak autorka své poznatky přehledně shrnuje. Vzhledem k menšímu počtu kapitol jsou jednotlivé kapitoly (především kap. druhá a třetí) poměrně rozsáhlé a dále se vnitřně člení, jak je naznačeno výše. Rovněž toto dílčí členění je zvoleno vhodně, je přehledné a kompenzuje nižší počet kapitol celé práce. Zároveň je zřejmé, že autorka se takto mohla věnovat klíčovým problémům zvoleného tématu.

Hodnocení konzultanta: Jednotlivé tematické celky jsou voleny v logické posloupnosti, celková logická stavba práce je promítnuta také do dílčího členění jednotlivých kapitol. Systematika práce i její formální členění odpovídá požadavkům, které jsou kladeny na práce tohoto druhu.

4. Vyjádření k práci

V úvodu diplomantka vymezuje základní cíl práce, kterým je „*analyzovat vztah mezi jednotlivými úrovněmi právní úpravy odpovědnosti leteckého dopravce vůči cestujícím, identifikovat problematická místa právní úpravy a posoudit, zda úprava vyvažuje zájmy cestujících a leteckých dopravců spravedlivě, či nikoliv. Práce blíže zkoumá odpovědnost leteckého dopravce v případě újmy na zdraví cestujících a zpoždění letecké přepravy cestujících. Jejím dalším cílem je tedy zhodnotit význam judikatury k pravidlům odpovědnosti v těchto dvou klíčových oblastech a zjistit, do jaké míry jsou dotčená pravidla vykládána jednotně.*“ Již na tomto místě lze konstatovat, že autorka cíl práce splnila, výše hodnocená systematika práce se k tomuto cíli jeví jako adekvátní.

Hlavním kladem práce je nepochybně práce autorky s judikaturou, a to o nejen českých, ale také zahraničních a mezinárodních soudů. Autorka cituje 9 judikátů českých, 25 judikátů SDEU, 12 judikátů soudů USA a 4 judikáty soudů Velké Británie. Celkem jde tedy o 50 judikátů, což je v diplomové práci jistě nadstandardní počet (ve srovnání s podobnými pracemi tohoto druhu). Práce autorky s judikaturou je natolik podrobná, že jí dokonce umožňuje včlenit do práce komparační rozměr, pokud jde o srovnání výkladu odpovědnosti podle Montrealské úmluvy a podle Nařízení 261/2004. To ostatně odráží velmi hutný závěr práce, v němž autorka své poznatky – zejména z judikatury přehledně shrnuje.

Kladně lze hodnotit rovněž vnitřní členění kap. druhé a třetí (již výše), z něž je patrné, že autorka dobře zvládla problém roztržitosti právní úpravy zkoumaného tématu. Čtenáři se tak dostává přehledně členěného textu, což zvyšuje přínosnost celé práce. Podrobnost a pečlivost zpracování tématu dokládá také poznámkový aparát, který čítá 249 poznámek pod čarou, což je ve srovnání s podobnými pracemi tohoto druhu jistě nadstandardní počet.

Celkově práci hodnotím jako velmi zdařilou, vynikající zejména pokud jde o práci s judikaturou, ale také ohledně logické stavby, komplexnosti zpracování tématu i použitých právně-hermeneutických metod.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Cíl diplomové práce je uveden výše. Autorka tento cíl splnila.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Diplomantka při zpracování zvoleného tématu prokázala schopnost samostatné práce. Automatická kontrola shod provedená systémem Theses.cz generuje dokument čítající 1498 stran, představující 74 dokumentů obsahujících shody, čímž generuje celkovou podobnost 22 %. Míra shody však v žádném dokumentu nepřesahuje 6 % (dokumenty č. 1 a 2), od dokumentu č. 3 pak míra podobnosti nepřesahuje 5 %. Nakoř je v lidských silách a časových možnostech vyhrazených pro posouzení práce takto obsáhlý dokument prostudovat, lze konstatovat, že nalezené shody se týkají povětšinou citací právních předpisů, judikatury či profilující literatury, které logicky musí být shodné. Automatická kontrola shod provedená systémem Turnitin indikuje 140 zdrojů obsahujících shody, čímž generuje celkovou podobnost (<i>overall similarity</i>) 28 %. U zdroje č. 1 je indikována shoda 6 %, od č. 2 pak 2 % a méně. Pokud jde o zdroj č. 1, ani údaj 6 % sám o sobě nic

	nevyovídá, neboť jde o zdroj agregující mnoho dílčích zdrojů (dspace.cuni.cz je repozitář prací RUK). Po prostudování shod lze konstatovat, že tyto se týkají především ustálených citací profilující teoretické literatury, ustálených právních obrátů, citací zákonných ustanovení, judikatury apod., které z povahy věci musí být shodné. Na základě těchto kontrol tedy nelze učinit závěr, že by diplomantka nepostupovala při tvorbě práce <i>lege artis</i> .
Logická stavba práce	Logická stavba práce je již zhodnocena výše a lze ji hodnotit jako zdařilou.
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Autorka pracuje s literaturou řádně a průběžně na ni odkazuje (práce obsahuje 249 poznámek pod čarou). Seznam použité literatury je přehledný, autorka pracovala s cca 30 zdroji různého charakteru, včetně zahraničních. Vzhledem k omezenějšímu počtu zdrojů (srov. výše) je práce se zdroji zcela dostatečná. Práce s judikaturou je na výborné úrovni (srov. již výše). Počet užitých zdrojů a judikátů je dostačující v rámci požadavků kladených na práce tohoto druhu.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Autorka téma zvolené v názvu diplomové práce zpracovala co do podrobnosti způsobem odpovídajícím požadavkům na práce tohoto druhu, k podrobnosti zpracování již výše. Lze tedy uzavřít, že autorka zvolené téma zpracovala a vyčerpala dostatečně.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Úprava práce je po formální stránce přehledná. Velikost písma i jeho rozpal je standardní, počet úhozů na jedné straně je pravděpodobně vyšší než na průměrné normostraně. Součástí práce nejsou grafy ani tabulky, což je vzhledem k tématu pochopitelné. Lze uzavřít, že úprava odpovídá požadavkům kladeným na práce tohoto druhu.
Jazyková a stylistická úroveň	Jazyková a stylistická úroveň práce je nadstandardní.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

6.1 Připomínky – viz výše v rámci podrobného hodnocení.

6.2 Otázky k zodpovězení při obhajobě:

1) Autorka se v práci podrobně zabývá judikaturou SDEU a také judikaturou soudů USA a Velké Británie. Lze podle autorky sledovat rozdíly v rozhodování soudů v systému common law a proti tomu SDEU?

2) Považuje autorka standard ochrany poskytovaný cestujícím na základě nařízení 2027/97 a 261/2004 za dostačující?

Doporučení/nedoporučení k obhajobě	práce	Závěrem lze konstatovat, že předložená diplomová práce, jak po stránce obsahové, tak i formální, splňuje požadavky kladené na práce tohoto druhu, a proto doporučuji její přijetí k ústní obhajobě.
Navržený klasifikační stupeň		Výborně.

V Praze dne 8. 12. 2023

doc. JUDr. Ondřej Frinta, Ph.D.
vedoucí diplomové práce